Can We Believe Your Oath?

One day in Beis Din . . .

"I found this tallis and it's all mine!" "I found this tallis and it's all mine!"

"Gentlemen, please stop fighting over the tallis. You must each take a shevuah (oath), and then we will divide the tallis and give you each half.'

"What is the purpose of the oath?"
"To keep people honest. Without the oath, anyone can go and grab his friend's tallis and claim that it is his. Beis Din would have to divide it and give him half."

"But if the man is suspected of being a thief, he is dishonest. How can we believe his oath?"

The question is:

Can we believe the oath of a suspected thief?

The answer is:

The Gemora discusses this subject in Bava Metziah 5b and 6a. Someone who is truly a thief is not believed to take an oath. However, in our case we have a zechus for the man. The one who grabbed the tallis was uncertain if the owner of the tallis owed him money from an old loan. Therefore, his grabbing of the tallis was a way of collecting the questionable loan. However, the Gemora asks, "If he will grab a tallis for collection of a loan that he is unsure of, he will also swear for the same reason." The Gemora answers that he will grab, but he will not swear. What is the difference? If he is wrong, he can always give the money back. However, he can never take back the words of the

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Rav to determine the correct hala-chic ruling.

Guard Your Mitzvos

" $T_{
m hank}$ you for asking me to come

with you to the bank, Imma." "The pleasure is all mine, Avi."

"What will we be doing at the bank today, Imma?

"We must put something into the safedeposit box, Avi."
"This will be a new experience for me."

Avi and his mother arrive at the bank. They walk over to the vault which houses the safe-deposit boxes, and approach the security guard.

"Yes, how may I help you, ma'am."
"I would like access to my safe-deposit box, sir.

"Sure thing, ma'am. May I see your key,

please?"

Avi's mother shows the security guard her key. He takes note of the number, and walks over to the vault. He first unlocks the iron gate which surrounds the vault. He opens the gate, enters, and approaches the combination lock. He quickly turns the combination, and in a matter of seconds, the vault is unlocked. The huge two-foot thick stainless steel security door swings open. Inside the vault are rows and rows of safe-deposit boxes, each one locked with two locks. He takes Avi's mother's key, along with his own, unlocks the locks, slides out the steel box, and hands it to her.

"Here you are, ma'am." "Thank you, sir. I will only be a minute.'

"Take as much time as you like, ma'am. There is a private booth over there for you to sit down.'

Avi and his mother go into the booth.

"What do people keep in these boxes, Imma?'

"Valuables, Avi, such as gold, silver, gems, cash, stocks, and irreplaceable documents."

"I have never seen such high security, Imma.'

"Yes, people are concerned about their valuables, Avi.' 'I know that this may sound silly, Imma, but what is more precious, gems or mitzvos?"

One mitzvah is worth more than all of the money in the world, Avi. We receive reward for mitzvos in Olam Habba (the World to Come). Even the smallest pleasure of reward over there is greater that all of the pleasures of this world combined. Additionally, the delights of this world come and go. A rich person becomes poor, a healthy person becomes sick, good neighbors move out, and unpleas-ant ones move in. Everything here is temporary. However, the pleasures of Olam Habba are eternal."

'That is what I thought, Imma. Now I am effort into protecting their worldly possessions, yet they leave their mitzvos unguarded?"

Now you have me confused, Avi. Since when do mitzvos need protection? No one can steal a mitzvah from you. The Torah that you learn is yours forever. The acts of chessed (kindness) that you perform always stay with you. Can anyone take away the *kiddush* that Abba made last Shabbos?"

True. However, I believe that there is one exception, Imma. We learned a section of Chovos HaLevavos today - Shaar Hachneeah, chapter seven, point three. He says something that is both astounding and frightening.'

"I am anxious to hear, Avi."

"When a person speaks loshon hora about

someone else, the speaker loses some of his mitzvos, and the one being spoken about gains those mitzvos. Similarly, some aveyros get transferred from the subject of

the loshon hora to the speaker."
"That is very scary, Avi. A person can work very hard on fulfilling a mitzvah. Then, a few moments later, he says a few derogatory words abut someone, and he loses the whole thing. In its place, he finds . . . an aveyra. Oy vey!"

"Imma, can you imagine someone who works hard his entire life, performing every *mitzvah* that he can. However, he is not careful with his speech. After 120 years, he goes to his judgment, expecting to see the scales tipped in his favor, full of

mitzvos. Instead he is shocked to see only a few mitzvos. On the other hand, the side of aveyros is heavily laden. happened?' he asks. 'Something is wrong here. I never did all of these aveyros! And where are all of my mitzvos?!? My Torah learning, my chessed ... what happened to them? What is going on here?!?'"
"What terrible regret a
person must feel. Oy va voy! Avi, you should know that the same Chovos HaLevavos

describes the reaction of a tsaddik to the news that someone had spoken loshon hora about him.

"What did he do, Imma?"

"He sent the speaker a basket full of delicacies and treats. Along with it he attached a note. 'I received the present that you sent me. You gave me a portion of the eternal merits that you have earned. Please allow me to express my gratitude with this humble gift."

That sounds funny, but it is true. I have learned a valuable lesson here at the bank, Imma. I must protect my priceless mitzvos. I must use the best security guard

– shmiras haloshon.ʻ

Kinderlach . . .

Our mitzvos are the most valuable thing that we own. We must safeguard them! What shall we do, lock them up? Even the strongest safe is not safe. A few words of loshon hora is like a major break-in. The safe is blown open and you lose the mitzvos. They get stolen and transferred to the one whom you spoke about. Kinderlach, our mitzvos need maximum security shmiras haloshon – guarding our speech. Parashas Tazria is all about the terrible diseases that come from speaking loshon hora. We now know about another punishment for this aveyra. You lose the eternal reward for your mitzvos. Guard your mitzvos, kinderlach! How? By guarding your tongue! Don't settle for anything less than maximum security – total shmiras haloshon.



האם אפשר להאמין לשבועתך?

יום אחד בבית הדין...

"מצאתי טלית זו והיא כולה שלי!"

"מצאתי טלית זו והיא כולה שלי!"

"יהודים יקרים, אנא הפסיקו לריב על הטלית. על כל אחד מכם להישבע, ואז נוכל לחלק את הטלית ולתת לכל אחד מכם מחצית ממנה."

"לשם מה השבועה?"

"כדי שאנשים יהיו ישרים. ללא שבועה, כל אחד יכול ללכת ולחטוף את טליתו של חבירו ולטעון שהיא שלו. בית הדין יצטרך לחלק אותה ולתת לו מחצית."

"אבל אם חושדים באדם שהוא גנב, הרי הוא אדם לא-ישר. כיצד יכולים אנו לקבל את שבועתו?"

:השאלה היא

?האם אנו יכולים לקבל את שבועתו של החשוד בגניבה

והתשובה היא:

הגמרא עוסקת בנושא זה במסכת בבא מציעא, דף ה' ע"ב ודף ו' ע"א. מי שאכן הוא גנב – אין מאמינים לו גם אם הוא נשבע. אך במקרה שלנו יש לנו ללמד זכות על האדם. אולי כל מי שאוחז בטלית אינו בטוח אם השני חייב לו כסף מהלוואה ישנה או לא. ולכן, תפיסת הטלית היא דרך לגבות את החוב שהוא חושב שהוא חייב לו. אך הגמרא שואלת: אם הוא יחזיק בטלית כדי לגבות חוב שהוא איננו בטוח בו, הוא עשוי גם להישבע לשם כך. ועונה הגמרא שהוא אכן יחזיק, אך הוא לא יישבע. מה ההבדל? אם הוא משקר, ואכן גנב, הוא תמיד יכול להחזיר את הכסף; אך הוא איננו יכול להחזיר את השבועה שנשבע.

> <u>חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון</u> בלבד. אין לסמור עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

שמירת המצוות

"תודה לך, אמא, שביקשת ממני לבוא אתך לבנק." "אני שמחה לקחת אותך אתי, אברימי." "מה נעשה היום בבנק, אמא?"

"עלינו להפקיד משהו בכספת הבנק, אברימי." אף פעם לא עשיתי את זה. יהיה מעניין לראות את" '.התהליך

אברימי ואמו מגיעים לבנק. הם ניגשים לחדר הכספות, ופונים לשומר המוצב שם.

"כן, גבירתי, במה אוכל לעזור לך?"

"אני רוצה לפתוח את הכספת שלי, אדוני."

"אין בעיה, גבירתי. הראי לי בבקשה את המפתח

אמו של אברימי מראה לו את המפתח שברשותה. הוא רושם את המספר, וניגש לחדר הכספות. ראשית, הוא פותח שער ברזל הסוגר על החדר. לאחר מכן הוא ניגש לדלת החדר עצמו, ופותח את מנעול הצירופים. תוך שניות

דלת הפלדה העבה נעה על צירה ונפתחת. בתוך חדר הכספות ישנן שורות-שורות של כספות קטנות, שכל אחת מהן נעולה בשני מנעולים. הוא לוקח בידו את המפתח מידי אימו של אברימי וכן מפתח משלו, מכניס אותם למנעולים ומסובב אותם. הכספת נפתחת והוא מוציא משם קופסת מתכת ומושיט אותה לה.

"תודה לך, אדוני. עוד דקה, וכבר אחזיר לך את הקופסא." "אין לך סיבה למהר, גבירתי. יש כאן חדר פרטי שבו אתם יכולים לשבת."

אברימי ואמו נכנסים לחדר הצדדי.

"מה אנשים שומרים בכספות אלה, אמא?"

"חפצי ערך כמו כסף וזהב, אבנים טובות, מזומנים, ניירות ערך ู้ וֵמסמכים חשובים."

"אף פעם לא ראיתי כזו שמירה מדוקדקת, אמא."

כן, אנשים מקפידים מאוד כשמדובר על שמירה על חפצי הערך" שלהם."

"אני יודע שהשאלה שאני עומד לשאול תישמע לך קצת טפשית, אמא: מה יותר יקר – אבנים טובות או מצוות?"

"מצווה אחת שווה יותר מכל הכסף שבעולם, אברימי. אנו מקבלים שכר על המצוות בעולם הבא. נאמר 'יפה שעה אחת של קורת רוח (הנאה) בעולם הבא מכל חיי העולם הזה'. ובנוסף לכך, הנאות העולם הזה הן זמניות. עשירים נעשים עניים, בריאים נעשים חולים, שכנים טובים עוברים דירה למקום אחר, ובמקומם באים לפעמים שכנים רעים. הכל כאן זמני. אך הנאות העולם הבא הן נצחיות."

"זה מה שחשבתי, אמא. וכעת אינני מבין. מדוע משקיעים אנשים" מאמץ כה רב בהגנה על רכושם בעולם הזה, בשעה שהם אינם שומרים כלל על המצוות שלהם?"

"כעת אני היא המבולבלת, אברימי. ממתי זקוקות המצוות שלנו להגנה? אף אחד לא יכול לגנוב מצוות. התורה שכל אדם לומד היא שלו לעד. ופעולות החסד שעושים תמיד נשארים איתנו. האם מישהו יכול לקחת מאבא את הקידוש שהוא עשה בשבת

"נכון, אך אני חושב שיש יוצא מן הכלל בעניין זה, אמא. למדנו היום קטע מחובות הלבבות, שער הכניעה, פרק ז', סימן שלישי. 'הוא אומר שם משהו מדהים – וגם מפחיד.

"ספר לי, אברימי." "כאשר אדם מדבר לשון הרע על אדם אחר, הדובר מאבד כמה" ממצוותיו, והן עוברות לאדם שעליו דיבר. ובנוסף לכך, כמה

מעבירותיו של האדם שדיברו עלי לשון הרע עוברות למדבר." "זה באמת מפחיד, אברימי. הרי אדם יכול לעמול קשה על קיום מצווה, וכמה דקות לאחר מכן הוא אומר כמה מילים של לשון הרע

על מישהו, והוא מאבד את כל השכר על מצווה זו. ועוד, שבמקום המצווה הוא מוצא... עבירה! אוי ואבוי!"

"אמא, תארי לעצמך מישהו שעבד קשה כל חייו, וקיים" כל מצווה שהיה יכול לקיים. אבל הוא לא נזהר בדיבורו. לאחר מאה ועשרים שׄנה הוא מגיע לבית דין של מעלה, ומצפה לראות את כף המאזניים של המצוות מלאה, ובמקום זה הוא רואה בה רק מצוות בודדות. ובצד השני, הוא רואה את כף המאזניים של העבירות כבדה מנשוא. 'מה קרה?' הוא שואל את עצמו. 'משהו לא בסדר פה. לא עשיתי אף אחת מהעבירות האלה! והיכן כל המצוות שלי?! לימוד התורה, גמילות חסדים – מה קרה להם? מה קורה פה?'"

"הוא יתחרט מאוד-מאוד על מה שעשה. אברימי, באותו מקום חובות הלבבות מתאר את התגובה של "צדיק אחד ׄלידיעה שמישהו דיבר עליו לשון הרע." "מה הוא עשה, אמא?"

"הוא שלח לדובר סל מלא מעדנים, עם פתק בפנים: 'קיבלתי את התשורה ששלחת לי, שהכילה חלק מזכויותיך, והנני מביע לך את הוקרתי בדרך זו'." "זה נשמע משעשע, אבל זה נכון. למדתי משהו חשוב פה

בבנק, אמא. עלי להגן על המצוות שלי, שערכן לא בפז. עלי להשתמש בשמירה הטובה ביותר: שמירת יסולא ".הלשון

המצוות שלנו הן הדבר היקר ביותר שיש לנו. עלינו לשמור עליהן! מה נעשה? ננעל אותם בארון? אפילו הכספת השמורה ביותר איננה נותנת בטחון מלא. כמה מילים של לשון הרע, וכאילו היא נפרצה, וכל המצוות אובדות. הן 'נגנבות' ומועברות לאדם שעליו דיברת. ילדים יקרים, המצוות שלנו זקוקות לשמירה מעולה – שמירת הלשון. פרשת תזריע-מצורע עוסקת בנגעים חמורים המגיעים לאדם כעונש על דיבור לשון הרע. כעת למדנו על עוד עונש לעבירה זו: איבוד השכר הנצחי על מצוות שנעשו. הגנו על מצוותיכם, ילדים יקרים! כיצד? על ידי שמירת לשונכם. אל תתפשרו על פחות מהטוב ביותר – שמירת לשון מלאה.